

Pr Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiminister
Justiits-ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

Teie 17.07.2026 nr 8-1/5417-1

Meie 6.08.2026 nr 5.1-1/131-1

Arvamus võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseseaduse muutmise seaduse (parandamisõigus) eelnõu kohta

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) esitab käesolevaga arvamuse võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseseaduse muutmise seaduse (parandamisõigus) eelnõu (edaspidi: eelnõu) kohta, millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1799 kaupade parandamist edendavate ühiste normide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ning direktiive (EL) 2019/771 ja (EL) 2020/1828 18281 (edaspidi: parandamisõiguse direktiiv).

ITL on jätkuvalt seisukohal, mida väljendasime ka eelnõule eelnenud konsultatsiooni käigus, et **parandamisõiguse direktiiv tuleks Eesti õigusesse üle võtta minimaalses vajalikus ulatuses**. Tunnustame ministeeriumit, et seda eesmärki on ka eelnõu seletuskirjas selgelt rõhutatud. Leiame siiski, et seletuskiri ja eelnõu tekst on vasturääkivad ning vastupidiselt seletuskirjas öeldule on **eelnõuga mindud oluliselt kaugemale direktiivis miinimumina ettenähtust**.

Soovime juhtida tähelepanu eelkõige **VÕS paragrahv 218 lõike 3¹** kavandatavale sõnastusele, mis käsitleb müüja vastutuse tähtaja pikendamist kauba parandamise korral.

1. Müüja vastutuse tähtaja pikkus

Eelnõu § 1 punktiga 2 plaanitakse asendada paragrahvi 218 lõikes 3¹ sõnad „*kõrvaldatud puuduse suhtes parandamisest arvates uuesti*“ tekstiosaga „*parandamisest arvates uuesti ja pikeneb igal juhul ühe korra ühe aasta võrra. /.../*“

Leiame, et eelnõus reguleeritakse müüja vastutuse tähtaega oluliselt rangemalt kui direktiiv seda nõuab. Nimelt sätestab direktiivi artikkel 16 p 2 alapunkt a, et kui kauba nõuetega vastavusse viimiseks leiab õiguskaitsevahendina aset kauba parandamine, pikendatakse müüja vastutuse tähtaega üks kord kaheteistkümne kuu võrra. Direktiivi põhjenduspunkt 40 selgitab, et 12 kuud lisatakse kauba suhtes kohaldatava järelejäänud vastutuse tähtajale.

Eelnõu tekst aga ütleb, et müüja vastutuse tähtaeg algab „*parandamisest arvates uuesti ja pikeneb igal juhul ühe korra ühe aasta võrra*“. Praktikas tähendaks see, et parandamise hetkest hakkab uuesti kulgema 2-aastane tähtaeg (VÕS § 218 lg 2), millele lisandub veel ühe aasta võrra pikenedamine ehk mida hiljem parandamine toimuks, seda pikem oleks müüjavastutuse tähtaeg.

Direktiiv põhjenduspunktis 40 selgitatakse, et parandamise korral peaks müüja vastutus olema vähemalt kaks aastat ja 12 kuud (ehk kokku kolm aastat), mis vastab direktiivis (EL) 2019/771 sätestatud müüja vastutuse miinimumtähtajale ja selle tähtaja minimaalsele pikendamisele parandamise korral. Leiame, et praeguses sõnastuses on VÕS § 218 lõige 3¹ vastuolus seletuskirjas korduvalt kinnitatud minimaalse ülevõtmise põhimõttega, nähes ette oluliselt pikema müüjavastutuse perioodi.

Teeme ettepaneku jääda direktiivis pakutud ja seletuskirjas viidatud miinimumi juurde ning viia VÕS paragrahv 218 lõike 3¹ sõnastus kooskõlla direktiivi põhjenduspunktiga 40 ja artikli 16 p 2 alapunktiga a, mille kohaselt kui leiab aset kauba parandamine, siis pikendatakse müüja vastutuse tähtaega üks kord kaheteistkümne kuu võrra ning see lisatakse järelejäänud vastutuse tähtajale.

2. Müüja vastutuse tähtaja täiendav pikendamine

Paragrahvi 218 lõike 3¹ teine lause sätestab „/.../ Kui tähtaeg on ühe korra juba pikenenud, nähakse selle **edasine pikenedamine** ette üksnes kõrvaldatud puuduse suhtes arvates selle parandamisest“.

Direktiivi artikli 16 punkt 2 sellist edasise pikenedamise mehhanismi eraldi ette ei näe ning direktiiv nõuab üksnes ühekordset 12-kuulist pikendamist kogu asja suhtes. Põhjenduspunkt 40 selgitab, et nii täiendav tähtaja pikendamine (kui parandamine toimub uuesti) kui ka pikendamine üksnes parandatud osade suhtes on liikmesriigi võimalus, mitte kohustus.

Arvestades, et direktiivi vastuvõtmisele järgnenud konsultatsiooniprotsessis leidsid kaasatud turuosalised, et vajadus minna direktiivis miinimumina ettenähtust kaugemale puudub (mida seletuskiri ka kinnitab) ning et tarbija huvid on pärast müüja vastutuse lõppemist tagatud tootja parandamiskohustusega direktiivi lisas II nimetatud toodete puhul (TKS § 12¹ lõike 1 punkt 2), ei ole tähtaja täiendav pikendamine põhjendatud ega nõutav.

Samuti on eksitav seletuskirjas olev lause, mille kohaselt on tegemist sättega, mis ei ole direktiivist rangem ega koorma müüjaid ebaõiglaselt.

Teeme ettepaneku jääda direktiivis pakutud ja seletuskirjas viidatud miinimumi juurde ning eemaldada eelnõust paragrahvi 218 lõike 3¹ teine lause.

Loodame, et leiate võimaluse eelnõud muuta vastavalt eeltoodud ettepanekutele. Palume lähtuda turuosaliste varasemalt antud tagasisidest, mille kohaselt ei ole põhjendatud ega vajalik direktiivi küsimuste põhjalikum reguleerimine ja viia eelnõu tekst kooskõlla seletuskirjas viidatud direktiivi minimaalse ülevõtmise põhimõttega.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Kadri Pungas, kadri.pungas@itl.ee